

แถลงการณ์ “สิทธิมนุษยชนในที่อยู่อาศัยสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน”
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่วมกับ เครือข่ายองค์กรชุมชน และ
เครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในที่อยู่อาศัย

“สิทธิในที่อยู่อาศัย คือ สิทธิมนุษยชน” : คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนกับความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และการพัฒนาชุมชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นองค์กรอิสระที่จัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ เพื่อเป็นกลไกหลักในการส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และสานต่อเจตนารมณ์ของประชาชนที่สะท้อนอยู่ในรัฐธรรมนูญ ให้เกิดผลเป็นจริง ด้วยพันธกิจดังกล่าว กอปรกับการขยายผลการส่งเสริมความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและการพัฒนาชุมชนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เป็นการสนับสนุนเสริมสร้างเครือข่ายคณะกรรมการเพื่อสิทธิมนุษยชนด้านที่อยู่อาศัยและการพัฒนาชุมชน จึงจัดตั้งคณะอนุกรรมการด้านความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและการพัฒนาชุมชน

ข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของชุมชนแออัดในเมือง

ในขณะที่รัฐบาลกำลังดำเนินการแก้ไขปัญหาความยากจน และที่อยู่อาศัยให้กับประชาชน ผู้มีรายได้น้อยนั้น แต่ปรากฏว่าในขณะที่เดียวกันมีสถานการณ์การไล่รื้อชุมชนแออัดจำนวนมากจากการรวบรวมข้อมูลชุมชนที่กำลังถูกไล่รื้อจากหน่วยงาน องค์กรที่ทำงานด้านชุมชนแออัด เฉพาะในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีอยู่ประมาณ ๑,๔๔๐ ชุมชน จำนวนครอบครัวประมาณ ๓๑๐,๐๐๐ ครอบครัว จำนวนประชากรประมาณ ๑.๕ ล้านคน นอกจากนี้ยังมีชุมชนแออัดกระจายไปทั่วทุกภูมิภาคอีกประมาณ ๓๖๐ ชุมชน จำนวนประมาณ ๖๐,๐๐๐ ครอบครัว ประชากรประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ คน โดยรวมแล้วมีชุมชนแออัดอยู่ในประเทศไทยประมาณ ๑,๘๐๐ ชุมชน ๓๗๐,๐๐๐ ครอบครัว ประชากร ๑.๘ ล้านคน ชุมชนเหล่านี้ตั้งอยู่ในที่ดินทั้งของรัฐและเอกชน หลายชุมชนชาวบ้านได้รับความเดือดร้อนอย่างมาก เช่น มีจับกุมชาวบ้าน การนำประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ พ.ศ. ๒๕๐๒ ในสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐในการรื้อถอนอาคารมาใช้ เป็นต้น

ในสถานการณ์เช่นนี้ คณะอนุกรรมการด้านความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและการพัฒนาชุมชน ร่วมมือกับเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในที่อยู่อาศัย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรชุมชนจัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “สิทธิมนุษยชนในที่อยู่อาศัยสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน”(โดยการสนับสนุนตามโครงการความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มูลนิธิวิเทศพัฒนา และ The Canadian International Development Agency) ในวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๗ โดยสรุปข้อเสนอต่อรัฐบาล และหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การแก้ไขปัญหาความยากจน และจัดที่อยู่อาศัยให้ผู้มีรายได้น้อย

ข้อเสนอต่อรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาชุมชนถูกไล่รื้อ

๑. ขอให้ยุติการไล่รื้อชุมชนทั้งหมด เพื่อให้ชุมชน หน่วยงานที่รับผิดชอบงานด้านที่อยู่อาศัย เจ้าของที่ดิน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้มาร่วมกันแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมให้ชุมชน เพราะการไล่รื้อชุมชน ในขณะที่ชุมชนยังไม่มีที่อยู่อาศัยใหม่ที่เหมาะสม จะมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตชุมชนและประชาชนอย่างมาก

๒. การแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดที่กำลังถูกไล่รื้อ ต้อง ให้ชุมชนมีส่วนร่วมตัดสินใจสร้างที่อยู่อาศัยใหม่ ร่วมกับหน่วยงานที่รับผิดชอบงานด้านการจัดที่อยู่อาศัยให้ผู้มีรายได้น้อย

๓. ตามมาตรการของรัฐบาลในการให้มีการลงทะเบียนคนจนเป็นรายบุคคล ผลจากการสัมมนา มีข้อเสนอให้เพิ่มเติมการลงทะเบียนชุมชนแออัดที่มีปัญหาความมั่นคงในที่อยู่อาศัย เช่น กำลังถูกไล่รื้อ เพื่อให้เกิดกระบวนการทำความเข้าใจกับปัญหาของแต่ละชุมชน สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนในการจัดที่อยู่อาศัยของตนเอง รวมทั้งเพื่อให้เกิดทางเลือกที่หลากหลายนอกเหนือจาก โครงการบ้านเอื้ออาทร และ โครงการบ้านมั่นคง ที่รัฐบาลกำลังดำเนินการอยู่สำหรับการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยให้กับคนจนในเมือง

ติดต่อขอข้อมูลเพิ่มเติม :- ฝ่ายเลขานุการ คณะอนุกรรมการด้านความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและการพัฒนาชุมชน

๑. นายรอรอรจน์	สุนทรพุกก์	โทร. ๐ ๒๒๑๙ ๒๙๘๒
๒. นายนิติธร	ทองธีรกุล	โทร. ๐ ๒๒๑๙ ๒๙๔๘ / โทรสาร ๐ ๒๒๑๙ ๒๙๖๙ e-mail: nititorn@nhrc.or.th
๓. นายเอกชัย	ปิ่นแก้ว	โทร. ๐ ๒๒๑๙ ๒๙๖๙ / โทรสาร ๐ ๒๒๑๙ ๒๙๗๑ e-mail : ekachai@nhrc.or.th